

Kaivosteollisuus

Kaivostoiminnan ajankohtaiset

GTK TUKES ajankohtaispäivä
toukokuussa 2026

Pekka Suomela

Kaivosteollisuus ry

Jäsenyhtiöitä

53

Jäsenyritysten
liikevaihdon
vaihteluväli **0-1,7**
miljardia euroa

- Kaivosyhtiöitä
- Teknologia- ja laitetuottajia
- Urakoitsijoita
- Malminetsintäyhtiöitä
- Alan palveluyrityksiä

KAIVOKSET JA KAIVOSHANKKEET SUOMESSA 2025

Kaivos, toiminnassa

- ⊗ Metallimalmi
- ⊗ Teollisuusmineraali

Kaivos, uudelleen avaaminen suunnitteilla

- ⊗ Metallimalmi

Kaivoshanke*

- ⊗ Metallimalmi
- ⊗ Teollisuusmineraali
- ⊗ Rikastushiekan hyödyntäminen

ARVOAINEET

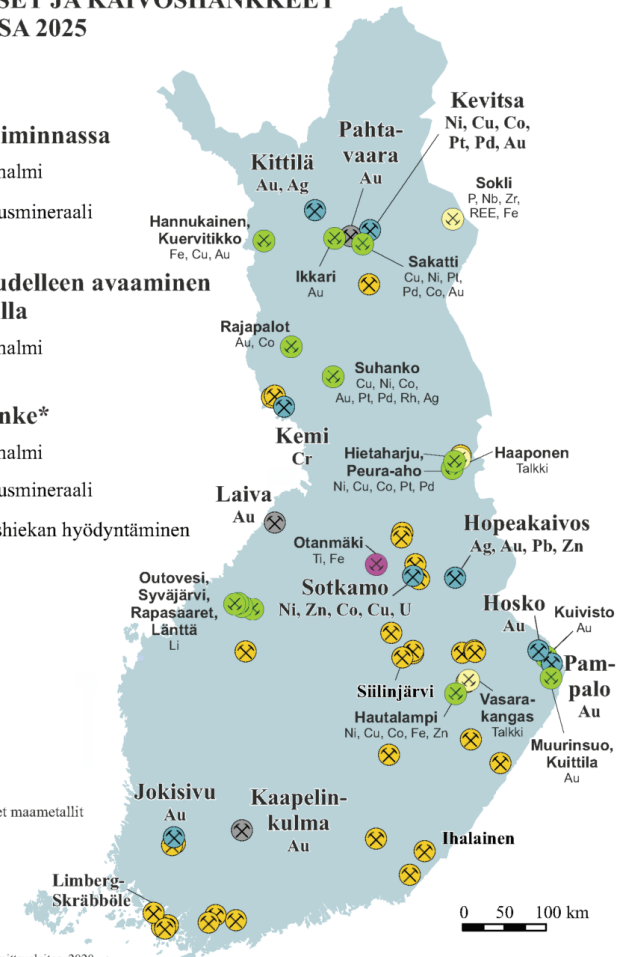
Ag – hopea
Au – kulta
Co – koboltti
Cr – kromi
Cu – kupari
Fe – rauta
Li – litium
Nb – niobium
Ni – nikkeli
P – fosfori
Pb – lyijy
Pd – palladium
Pt – platina
REE – harvinaiset maametallit
Rh – rodium
Ti – titaani
U – uraani
Zn – sinkki
Zr – zirkonium

5.8.2025

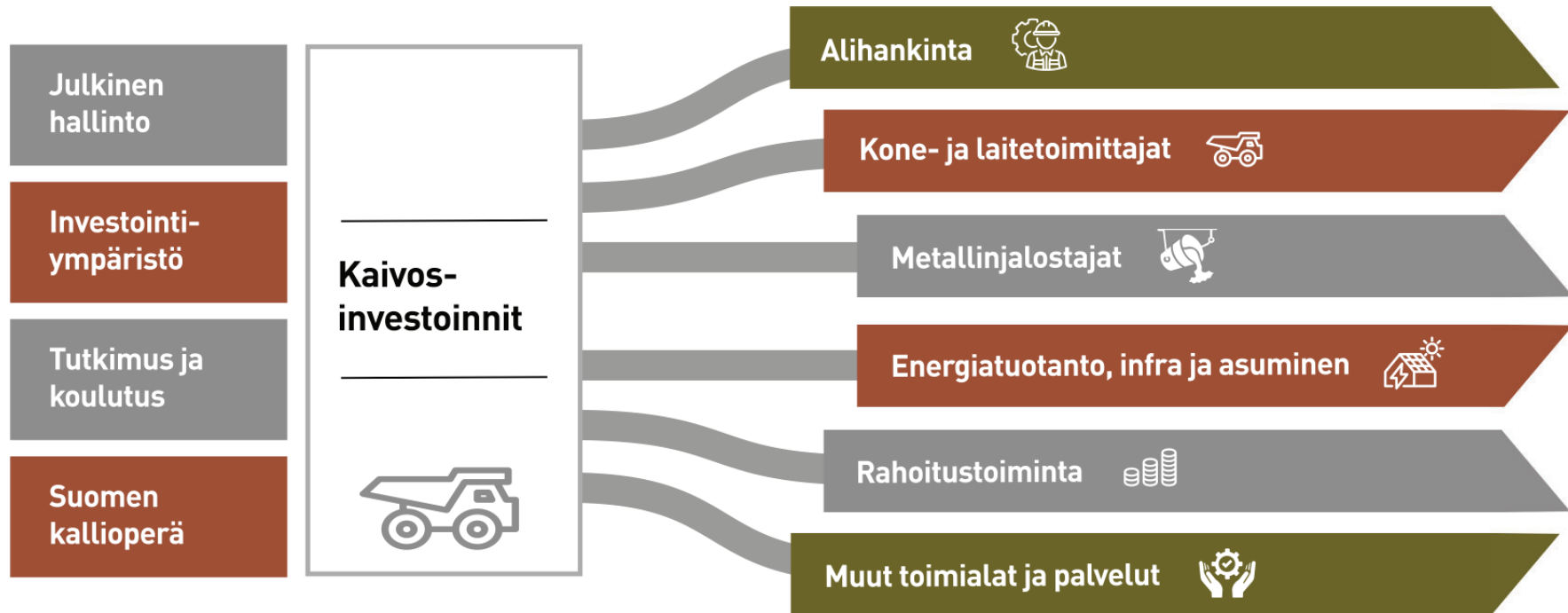
Kaivostiedot: Tukes

Pohjakartta © Maanmittauslaitos, 2020

*Kaivoshankkeella tarkoitetaan tässä hanketta, jota yhtiö edistää aktiivisesti kohti kaivostuotannon aloittamista ja jonka suunnittelu on edennyt niin pitkälle, että yhteysviranomaisen on kuuluttanut hankkeen YVA-ohjelman.

Kaivokset ovat suuren arvoketjun alku

Kaivostoimialan vaikutus

- Kaivokset työllistävät suoraan noin **6 000 henkilöä**
- Kaivosalan liikevaihto on yhteensä noin **2-3 mrd. €**
- Kaivosveroa maksettiin v. 2025: **33 milj. €**
  - Arvio vuodelle 2026: **100 milj. €**
- Kaivosyhtiöt investoivat v. 2025: **439 milj. €**
- Malminetsinnän investoinnit v. 2025: **89,1 milj. €**
- Arvoketjussa yli **200** kaivannaisteknologian ja -palveluiden tarjoajaa, kymmenen sulattoa ja terästehdasta, rahoittajia (esim. Business Finland, Finnvera)

EU:n suuri haaste

**EU kuluttaa
mineraaleista**

20%

**EU tuottaa
mineraaleista vain**

3%

- Energia alalle kriittisten metallien kysyntä nelinkertaistuu, kun elämme Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaan (Kansainvälinen energiajärjestö IEA)
- Yhdysvallat, Kiina ja Venäjä vahvistaneet pitkään asemaansa raaka aineomarkkinoilla
- Euroopan komissio ja parlamentti patistavat vahvistamaan EU-alueen raaka-aineomavaraisuutta

Mineraalistrategia

Kansallinen mineraalistrategia

- Suomen mineraalipotentiali ja vastuullisuuden kehittämiseen sitoutunut kaivostoiminta tarjoavat hyvät mahdollisuudet investoinneille ja talouden kasvulle.
- Mineraalitalous on yksi osa ratkaisua, kun Suomi uudistaa talouttaan ja tavoittelee investointeja ja kasvua.
- Raaka-aineiden kriittinen merkitys avaa uusia mahdollisuuksia sekä omalle kaivostuotannolle että kaivosteknologian viennille.
- Kaivostoiminnan myötä Suomeen on syntynyt kansainvälisesti menestyviä yrityksiä sekä huomattavaa tutkimusosaamista.

Kaivosvero

- Kaivosteollisuus ry:n veromalli
- Veromallin laskenta
- Voittoveron laskenta kaivoskohtaisesti
- Kunnan jako-osuus
- Veromallilla turvataan investoinnit

27.5.2026

FinnMin

Kaivosteollisuus ry:n veromalli

- Hybridimalli, jolla korjataan nykyisen rojaltipohjaisen veromallin ongelmat ja turvataan:
  - yhteiskunnan kohtuulliset verotulot
  - kaivosteollisuuden ja jatkojalostuksen kannattavuus
  - investoinnit ja työpaikat
- Vaihtoehto on laadittu ottaen huomioon pääministeri Petteri Orpon hallituksen budjettiriihen pöytäkirjamerkinnot 2.9.2025 hybridiveromallin selvittämisestä

Veromallin laskenta

- Ehdotuksen mukaan hybridimalli koostuu metallimalmikaivosten (myös apatiitti) osalta kahdesta komponentista:
  1. tuotantorjalti 1,0 % malmin teoreettisesta verotusarvosta
  2. lisäksi voittovero 5 % kaivoskohtaisesta verovuoden tuottojen ja kulujen erotuksesta.
- Teollisuusmineraalien (erityisesti kalkkikivet ja hyötykivet) kohdalla noudettaisiin nykyistä veromallia. Veron määrä olisi 0,30 €/tonni nostetun malmin tai hyötykiven osalta.

Veromallilla turvataan investoinnit

- Kaivosteollisuuden veromallin tavoitteena on varmistaa, että yhteiskunta saa kohtuullisen ja oikeudenmukaisen korvauksen uusiutumattomien luonnonvarojen käytöstä.
- Verorasitus muodostu kohtuuttomaksi eikä vääristä liikaa investointeja ja toiminnan jatkamista koskevia päätöksiä.
- Hybridimalli huomioi yritysten maksukyvyn ja kannattavuuden sekä vähentää verotuksen vääristäviä vaikutuksia.
- Negatiiviset dynaamiset vaikutukset yritysten tuotantopäätöksiin ja investointeihin jäisivät merkittävästi puhdasta rojaltiveroa pienemmiksi.

PÄÄKIRJOITUS

Kaivosveron vastustajien pelko näyttää toteutuneen

Kaivosala on ollut yksi harvoista valopilkuista Suomen muuten harmaassa taloudessa. Vihreä siirtymä, geopoliittiset jännitteet ja EU:n pyrkimys vähentää riippuvuutta Kiinasta tuotavista kriittisistä mineraaleista ovat lisänneet kaivosmineraalien kysyntää. Suomessa taas on Euroopan mittakaavassa poikkeuksellisen rikkaat malmivarat ja osaamista niiden hyödyntämiseen.

Tuoreimmat uutiset alalta ovat kaksijakoisia. Hiljattain isoista henkilöstön vähennystarpeista ovat ilmoittaneet Sodankylän Kevitsan kupari- ja nikkelikaivosta operoiva ruotsalainen Boliden, sekä Talvivaaran monimetallikaivosta pyörittävä Terrafame. Molemmat ovat perustelleet henkilöstövähennyksiä vuoden alussa voimaan tulleella kaivosveron kiristyksellä. Myös muut yhtiöt ovat varoittaneet veronkorotuksen vaikutuksista.

Jalometallien arvon voimakas nousu on samaan aikaan saanut aikaan todellisen buumin niin sanotun Karjalan kultalinjan alueella. Ilomantsissa Pampalon ja Hoskon kultakaivoksia operoiva Endomines suunnittelee palkkaavansa kaivoksiin lähivuosi- na jopa 600 uutta työntekijää (MT 1.4.).

Karjalan kultalinjan alueelta on tähän mennessä löydetty noin 19 000 kiloa puhdasta kultaa. Endomines uskoo, että tule-

vina vuosina jalometallia voidaan löytää alueelta jopa 46 000–62 000 kiloa. Suunnitelluilla laajennushankkeilla on luonnollisesti valtava myönteinen merkitys alueen ja koko Pohjois-Karjalan taloudelle.

Kaivosala lobbasi vahvasti veronkorotusta vastaan. Pelätyt työpaikkojen ja verotulojen menetykset ovat ainakin osin käymässä toteen. Kanadalaisen ajatushautomon Fraser Institutin tuoreessa kaivosalan investointihalukkuutta mittaavassa

Hallitus joutuu pohtimaan kaivosveron tulevaisuutta kehysriihessään.

kyselyssä Suomi putosi ykköspaikalta sijalle 11. Veronkorotus oli raju. Yhtiöt kritisoi- vat ennen kaikkea sitä, että vero perustuu malmin arvoon, eikä toiminnan tulokseen. Kaivosmineraaliveron lisäksi hallitus korotti vuoden vaihteessa kaivostoiminnan sähköveroa.

Osittain kaivosyhtiöiden ongelmia selittää myös markkinatilanne. Sähköau- tojen valmistajat ovat olleet viime aikoina vaikeuksissa, mikä selittää akkukemika-

lien vaimeampaa kysyntää. Jos Iranin sota hyydyttää maailmantalouden, kärsii kaik- kien kaivostuotteiden kysyntä. Kultabuumi näyttää kuitenkin jatkuvan. Yleensä kriisit ja epävarmuus vain nostavat kullan arvoa entisestään.

Hallitus joutuu pohtimaan kaivosveron tulevaisuutta kehysriihessään. Veron alen- taminen voisi tuoda nopeaa apua työllisyytilanteeseen. Toisaalta jatkuvasti pouk- koileva päätöksenteko heikentäisi Suomen mainetta vakaana investointiympäristönä. Valtiontalouden tilanne on karmea. Sen tilkkeeksi tarvitaan myös kaivosveroa. Ko- rotus näyttää kuitenkin olleen liian raju.

Kaivospaikkakunnille vero on tuonut merkittäviä tuloja. Hallitus kuitenkin pie- nensi kunnille jäävää osuutta verotuloista merkittävästi. Päätös ei ole perusteltu. Kaivosten häittävaikutukset ovat vahvasti paikallisia. On vähintään kohtuullista, että merkittävä osuus verotuloista jää hyödyt- tämään alueita, joilla kaivokset sijaitsevat.

Kaivoshankkeet jättävät ympäristöön pysyvän jäljen. Paikallisesti ne herättävät paljon vastustusta. Iranin sodan käyn- nistämä öljykriisi vauhdittaa kuitenkin entisestään tarvetta vihreälle siirtymälle. Kaivosteollisuuden tuotteet ovat siirtymän kannalta välttämättömiä. Suomelle ala on edelleen iso mahdollisuus. Verotuksen pitää kuitenkin pyrkiä pitkäjänteisyyteen ja kannustavuuteen.

Miten vastuullisuutta edistetään kaivosalalla?

- Kaivosteollisuus ry velvoittaa jäseniltään sitoutumista yhteisesti hyväksytyjen vastuullisuusjärjestelmien noudattamiseen ja kehittämiseen
- Keskeisenä periaatteena jatkuva parantaminen

EU-TASO

- Made in Europe
- ETS uudistus & CBAM
- CRMA

Jäsenvaltio Suomi:

- Luonnonarvokauppa
- Ennallistamisasetus
- Vesienhoidollinen kompensatio

Kunta kaivoksella:

- Keskustelu
- Lupa- ja kaavoitus
- Muu sidosryhmätyö

Kaivosteollisuuden vaalitavoitteet 2027

1. Vahvistetaan kaivosarvoketjun kilpailukykyä
2. Parannetaan kaivosalan ja sen arvoketjun toimintaedellytyksiä
3. Kannustetaan päätöksenteolla arvoketjun vastuullisuuteen ja vihreään siirtymään
4. Turvataan investoinnit sujuvalla luvituksella
5. Varmistetaan koulutuksen ja osaamisen laatu
6. Puhtaan siirtymän edellytyksenä energian saatavuus

Kiitos!